

**АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРАЊЕ
"ОСИГУРАЊЕ АУРА", БАЊА ЛУКА**

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
за период од 1.1.2020. до 31.12.2020. године**

Бања Лука, фебруар 2021.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31.12.2020. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Акционарско друштво за осигурање "Осигурање Аура" а.д., Бања Лука (у даљем тексту "Друштво") основано је 14. новембра 2007. године као акционарско друштво за обављање послова осигурања, и то на основу Рјешења Основног суда у Бањој Луци број 071-0-REG-07-002637. Као обвезник директних пореза Друштво је од стране Пореске управе евидентирано под бројем 4402741620001. Матични број Друштва је 11029388.

АКЦИОНАРИ	БРОЈ АКЦИЈА	КМ	%
Обичне акције:			
Зоран Туњић	32.500	3.250.000	61,90
Повлаштене акције:			
Фонд за реституцију РС	9.990	999.000	19,03
Акцијски Фонд РС	9.990	999.000	19,03
Зоран Туњић	10	1.000	0,02
Бранислав Гецић	10	1.000	0,02
УКУПНО:	52.500	5.250.000	100

Основна дјелатност Друштва је пружање услуга осталих осигурања под шифром 65.12. Рјешењем Агенције за осигурање Републике Српске бр. 05-242-1/07 од 31. октобра 2007. године Друштво је добило дозволу за обављање послова осигурања за све врсте неживотних осигурања, из члана 49. став 2. тачка а) Закона о друштвима за осигурање ("Службени гласник Републике Српске" број 17/05).

У складу са Законом о привредним друштвима те Статутом Друштва органи Друштва су:

1. Скупштина Друштва,
2. Управни одбор Друштва,
3. Директор Друштва,
4. Одбор за ревизију и интерни ревизор.

Чланови Управног одбора су:

1. Раденко Вујић, предсједник
2. Милан Михајло, члан
3. Никола Војводић, члан

Чланови Одбора за ревизију:

1. Велемир Јањић, предсједник
2. Ненад Сладојевић, члан
3. Синиша Ђукић, члан

Директор Друштва: Вујић Раденко

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

У посматраној години одржане су 3 сједнице скупштине акционара, на којој су донесене следеће Одлуке: Одлука о усвајању годишњих извјештаја за 2019 годину, Одлука о усвајању мишљења овлаштеног актуара, Одлука о усвајању извјештаја независног ревизора, Одлука о усвајању извјештаја о раду Управног одбора и Одбора за ревизију, Одлука о разрјешењу члана Управног одбора и разрјешењу члана Одбора за ревизију, Одлука о разрјешењу досадашњег актуара и именовању новог, размтарање и усвајање Одлуке о првој емисији обвезница Јавном понудом, одлуке о прихватању проспекта за улагање у обвезнице из прве емисије, Одлуке о уврштавању обвезница емитованих првом емисијом у систем трговања на бањалучкој берзи.

Друштво обавља послове осигурања преко организационих јединица – филијала и пословница, са сједиштем у Бањој Луци и у следећим градовима РС: Требиње, Рогатица, Билећа, Добој, Козарска Дубица, Зворник, Бијељина, Приједор, Шамац, Соколац, Нови Град, Челинац, Србац, Градишка, Нова Топола, Брчко, Источно Ново Сарајево, Котор Варош, Мркоњић Град, Пале и Фоча

На тржишту ФБиХ, Друштво послује преко Филијале Сарајево са пословницама у Зеници, Грачаница, Бихаћу, Цазину, Тузли, Олову, Калесији, Сребренику, Маглају, Живиницама, Босански Петровац, Сански Мост, Босанској Крупи, Тешњу, Завидовићи, Високом, Мостару, Дрвару, Кисељаку, Какњу и Градачцу.

У оквиру наведених пословница раде продајна мјеста и продајне канцеларије.

Друштво је дана 31. децембра 2020 године имало 213 запослених радника (31. децембра 2019. године - 201 радника). Просјечан број запослених радника на бази часова рада износи 202.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (ИАС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (ИФРС) и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавезна да у потпуности примјењују ИАС, односно ИФРС, као и Међународне стандарде ревизије (ИСА), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (ИАБС) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (ИФАЦ), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном новим Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање („Службени гласник РС, број 108/15), Правилником о садржини и форми обрасца Извјештаја о промјенама на капиталу (Службени гласник РС, број 63/16), као и Правилником о садржини и форми обрасца финансијских извјештаја за друштва за осигурање (Службени гласник РС, број 63/16).

Износи у финансијским извјештајима су изражени у конвертибилним маркама (КМ). У складу са чланом 32. Закона о измјенама и допунама Закона о Централној банци БиХ (Службени гласник БиХ број: 29/02) службени девизни курс за валуту Босне и Херцеговине је једна конвертабилна марка за 0,511292 еура, односно један еуро износи 1,95583 КМ.

Ради усклађивања финансијског извјештаја са МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, Друштво је сачинило финансијске извјештаје по билансним шемама и контном оквиру за Друштва за осигурање.

Друштво је у састављању финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике које су образложене у напомени 3. уз финансијске извјештаје, а које су засноване на важећим рачуноводственим прописима, прописима из области осигурања и пореским прописима Републике Српске.

У току обрачуна примјењени су сљедећи Међународни рачуноводствени стандарди: МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, МРС 10 – Догађаји након датума билансирања, МРС 12 – Порез на добит, МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, МРС 18 – Приходи, МРС 19 – Резервисања за запослене, МРС 32 – Финансијски инструменти: објављивање и презентација, МРС 36 – Обезвређење средстава, МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе, и потенцијална средства, МРС 38 – Нематеријална средства, МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и вредновање, МРС 40 – Улагање у некретнине и остали.

а) Изјава о усклађености

Финансијски извјештаји припремљени су у складу са међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

б) Основа мјерења

Финансијски извјештаји сачињени су на основу историјског трошка и на основу фер вриједности (финансијска имовина и обавезе по фер вриједности).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

с) Кориштење претпоставки и процјена

Презентација финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примјењују у Републици Српској захтјева од руководства кориштење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки које имају ефекта на презентовање вриједности средстава и обавеза и објелодављивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама које су расположиве на дан састављања финансијских извјештаја а будући стварни резултати могу да се разликују од процјењених износа.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од премија и преносне премије

Приходи од премије осигурања представљају фактурисане износе премије у текућем обрачунском периоду, увећане за преносне премије на почетку године и умањене за преносне премије обрачунате на крају обрачунског периода. Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Провизије и други трошкови који се односе на преносне премије се разграничавају према периоду којем припадају. Преносна премија (резерва за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија који се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија се обрачунава на крају обрачунских периода.

Преносна премија код неживотних осигурања се обрачунава методом „про рата темпорис“ на фактурисану укупну премију осигурања. Преносна премија се не обрачунава у случајевима када се фактурисање премије врши на мјесечној основи.

3.2. Приходи по основу камата

Приходи по основу камата се највећим дијелом односе на обрачунате камате на орочене депозите и дијелом на камате по основу улагања у дужничке хартије од вриједности, и евидентирани су у обрачунском периоду у коме су приходи и настали.

3.3. Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете

Друштво врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процјене износа штете, који ће Друштво морати да плати, на бази очекиваног износа исплате за сваку поједину резервисану штету. За пријављене а неликвидиране штете за које није утврђена висина одштете, резервише се најмање просјечан износ ликвидираних штете у обрачунском

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

периоду за који се утврђује финансијски резултат. Износ пријављених штета које ће се исплаћивати у облику ренте резервише се у капитализованом износу садашње вриједности свих будућих ренти.

Штете у спору резервишу се у износу за који се очекује да би могао бити утврђен од стране суда.

3.4. Резервисања за настале, а непријављене штете

Резервисање средстава за настале, а непријављене штете врши се примјеном двије методе обрачуна. У складу са Правилником Друштво је извршило обрачун резервација за настале непријављене штете методом очекиване квоте штета и методом ланчаних љествица. Резервација за настале непријављене штете једнака је вишем резултату од претходно поменута два обрачуна.

3.5. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки опреме и нематеријалних улагања су у извјештају о укупном резултату у стварно насталом износу.

3.6. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути су прерачунате у Конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на дан пословне промјене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан извјештаја о финансијском положају, прерачунати су у конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција извјештаја о финансијском положају исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет резултата пословања.

3.7. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су одредива немонетарна средства која служе за пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користе у административне сврхе. Као нематеријална улагања признају се средства која испуњавају захтјеве прописане стандардом МРС 38 - нематеријална улагања.

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине/ порезе који се не могу одбити и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности.

Амортизација нематеријалних улагања се врши у току корисног вијека при чему се примјењује пропорцијални метод амортизације. Стопа амортизације износи 16,80%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

3.8. Некретнине, постројења и опрема

У некретнине, постројења и опрему спадају: земљиште, грађевински објекти, опрема, инвестиционе некретнине, улагања на туђим некретнинама и опреми и некретнине у припреми.

У моменту набавке ова имовина се вредује по набавној вриједности која обухвата фактурну вриједност добављача и зависне трошкове прибављања средстава.

Након почетног признавања некретнине, постројења и опрема се вреднује по садашњој вриједности (набавна вриједност умањена за износ обрачунате амортизације и губитка по основу обезбјеђења).

Садашња вриједност некретнина, постројења и опреме увећава се за накнадна улагања по основу адаптације, замјене дијелова и генералних поправки, под условом да се ова улагања могу измјерити и да она продужују корисни вијек средстава.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме се врши примјеном пропорционалне методе амортизације. На набавну вриједност су примјењене слиједеће амортизационе стопе:

Врста средства	Вијек трајања - година	Стопа %
Грађевински објекти	77	1,3
Компјутери	5	20
Моторна возила	6,45	15,5
Канцеларијски намјештај и остала опрема	8-10	10-12,5

3.9. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су некретнине које Друштво као власник држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вриједности капитала или ради и једног и другог, а не ради обављања редовног пословања из регистроване дјелатности.

Инвестиционе некретнине се вреднују по набавној вриједности. Након почетног признавања по набавној вриједности, инвестиционе некретнине се вреднују по садашњој вриједности (набавна вриједност умањена за износ обрачунате амортизације). Инвестиционе некретнине се амортизују примјеном пропорционалног метода амортизације. Примјењује се стопа амортизације од 1,3%.

На крају пословне године Друштво је извршило процјену инвестиционих некретнина.

3.10. Улагања на туђим некретнинама

Улагања на туђим некретнинама су исказана по набавној вриједности, умањена за исправку вриједности и евентуална обезвјеђења. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу одбити и све друге трошкове довођења

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

средства у стање функционалне приправности. Улагања у туђе некретнине се амортизују пропорционалном методом амортизације у складу са периодом кориштења некретнина на којима су извршена улагања.

3.11. Обезврјеђење вриједности нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме

На дан биланса стања, руководство Друштва врши провјеру обезврјеђености нематеријалних улагања, некретнина постројења и опреме приказане у пословним евиденцијама. Уколико постоје индиције обезврјеђења врши се процјена надокнадивог износа. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у пословним евиденцијама, вриједност средства исказаног пословним евиденцијама се смањује до своје надокнадиве вриједности. Обезврјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода.

Ако се касније поништи обезврјеђење, вриједност средстава приказана у финансијским извјештајима се повећава до промјењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезврјеђење. Поништење обезврјеђења се рачуна као приход текућег периода.

3.12. Финансијски пласмани

За потребе мјерења финансијског средства након почетног признавања, финансијска средства се класификују у четири категорије:

- а) Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха
- б) Улагања која се држе до доспијећа
- ц) Потраживања и дати кредити
- д) Финансијска средства која су расположива за продају

Све финансијске пласмане који се држе до једне године Друштво класификује као краткорочне, а пласмане који се држе у периоду дужем од једне године Друштво класификује као дугорочне.

Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха су:

- а) Финансијска средства која задовољавају било која од следећих услова:
 - стечен са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности
 - представљају дио портфолиа финансијских средстава којима се управља заједно и за које постоји доказ да су финансијска средства за краткорочно остварење добити или
 - деривати, осим ако су означени као и да представљају дио ефективног хедџинг

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

инструмента

б) после почетног признавања назначена од стране ентитета по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска средства намјењена трговању се иницијално вреднују по фер вриједности. Фер вриједност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини /стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у цјелости евидентирају на терет биланса успјеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Накнадно вредновање финансијских средстава намјењени трговању се врши по фер вриједности која се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промјене фер вриједности финансијских средстава намијењених трговању обухватају се у корист/терет биланса успјеха периода у коме су настале.

Хартије од вриједности које се држе до доспијећа

Улагања у хартије од вриједности које се држе до доспијећа вреднују се по амортизованој вриједности, кориштењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вриједност је набавна вриједност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вриједности и износа доспијећа и умањена за било који отпис усљед обезвређења или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспијећа.

Потраживања и дати кредити

Потраживања се вреднују по набавној вриједности уз корекцију за исправку вриједности по основу обезвређења вриједности или ненаплативости. Исправка вриједности потраживања врши се на основу процјене руководства Друштва, и то индиректно за износ доспјелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспијећа за плаћање, а директно ако је немогућност наплате извјесна и документована.

Процјена исправке вриједности потраживања врши се у складу са Правилником о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање („Службени гласник РС“, број 10/09, у даљем тексту: Правилник) и Правилником о измјенама и допунама правилника и начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање („Службени гласник РС“, број 91/14). Критеријуми утврђени наведеним Правилником за процјењивање исправке вриједности потраживања наведени су у напмени 3.16.

Дати кредити се вреднују по амортизованој вриједности кориштењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вриједност је набавна вриједност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вриједности и износа доспијећа и умањена за било који отпис усљед обезвређења или ненаплативости.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Хартије од вриједности расположиве за продају

Финансијска средства расположива за продају обухватају финансијска средства која нису класификована у претходној групи финансијских средстава.

Почетно вредновање финансијских средстава која су расположива за продају врши се по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини/стицању/издавању.

Накнадно вредновање финансијских средстава расположивих за продају врши се по фер вриједности. Фер вриједност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства. У случају одсуства активног тржишта накнадно вредновање се врши на основу најбоље процјене о износу фер вриједности извршених улагања кориштењем метода дисконтовања новчаних токова или ослањањем на мишљење независног експерта.

Промјене фер вриједности финансијских средстава расположивих за продају евидентирају се директно у капиталу.

Уколико Друштво утврди дугорочни и значајан пад фер вриједности на средству расположивом за продају, сви кумулирани губици признати директно у капиталу се пренесе са позиције капитала у биланс успјеха, иако средство није искњижено.

Друштво у свом портфолиу нема хартија од вриједности расположивих за продају.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну; или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани који се односе на улагања у формирање резервног фонда Бироа зелене карте у Босни и Херцеговини и Фонда за накнаду штета Бироа зелене карте у Босни и Херцеговини, исказани су по номиналној вриједности на дан улагања, увећане за приписану камату.

Остали дугорочни финансијски пласмани се односе на дугорочно орочена новчана средства код банака и дугорочне зајмове дате правним лицима.

Потраживања за премије

Потраживања за премије обухватају потраживања за премију и учешћа у накнадама штета у

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

земљи и иностранству.

Уколико постоји вјероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспјеле износе према уговореним условима, руководство процјењује износ исправке вриједности којом се потраживање своди на реалну вриједност терећењем осталих расхода.

Процјењивање позиција активе

Друштво врши процјењивање позиција активе у складу са Правилником о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање („Службени гласник РС“, број 10/09, у даљем тексту: Правилник).

Позиције активе класификују се у категорије, зависно од степена наплативости, који се одређује на основу броја дана колико је прекорачен рок доспијећа, процјене финансијског положаја дужника и квалитета инструмената обезбјеђења наплате. Резервисања за потенцијалне губитке терете резултат пословања Друштва.

У складу са Правилником, сва потраживања Друштва разврставају се у следеће категорије:

1) Прва категорија:

- а) потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;

2) Друга категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;

3) Трећа категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;

4) Четврта категорија:

- а) потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци,

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За период који се завршава 31. децембра 2020. године

- в) потраживања од дужника који своје обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа после истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину,
- з) потраживања од дужника који обавезе по основу премије реосигурања не плаћа после истека периода реосигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода реосигурања за ту годину,
- д) потраживања од лица које је повезано лице с друштвом за осигурање, а која би иначе била класификована у другу или трећу категорију.

Износ резервисања за потенцијалне губитке добија се примјеном следећих процената на бруто износ потраживања од комитената:

Категорија	% резервисања
Прва	5%-10%
Друга	25%-50%
Трећа	50%-75%
Четврта	100%

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промене вриједности.

Издвојена средства за превентиву

Издвојена средства за превентиву образују се издвајањем из бруто премија свих врста осигурања. Издвојена средства за превентиву се могу користити за потребе превентиве у складу са интерним актом и прописима за превентиву, као и европским стандардима донијетим од стране Европског комитета осигурања. Издвојена средства образују се издвајањем у висини 1% од бруто премије обавезних видова осигурања.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла

3.13. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по добитку ефеката усклађивања прихода и расхода у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештају о финансијском положају – билансу стања, за привремене разлике проишле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине. Чланом 25 наведеног Закона услуге осигурања и реосигурања су ослобођене плаћања пореза на додату вриједност

3.14. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина

У складу са Појединачним колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније. Као основица за обрачун узима се највећа мјесечна плата остварена у последњих 12 мјесеци прије остваривања права на пензију. На основу ИАС 19 – Примања запослених захтијева се обрачун и евидентирање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине. На дан 31. децембра 2018. године Друштво је извршило обрачун и евидентирање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине у својим финансијским извјештајима.

3.15. Извјештавање по сегментима

Сегмент је засебно препознатљив дио друштва који је ангажован на пружању услуга (пословни сегмент) или на пружању услуга у одређеном економском окружењу (географски сегмент) који у себи садржи ризике и користи различите од оних у другим сегментима.

4. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ И ПРЕТПОСТАВКЕ

Ове објаве надопуњују биљешку о управљању измјењеним ризицима и биљешку о управљању резервама осигурања.

Друштво сачињава процјене и претпоставке о будућности. Такве претпоставке и процјене, по дефиницији ће ријетко одговарати стварним резултатима.

Процјене везане уз резервације за уговоре о осигурању представљају најзначајнији извор неизвјесности процјена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

4.1. Главни извори неизвјесности промјена

Процјене неизвјесности везане уз резерве.

Најзначајније промјене везане за финансијске извјештаје Друштва односе се на формирање резерви. Друштво има разумно опрезан приступ формирању резервисања у складу са регулативом Агенције за осигурање РС.

Добици од умањења вриједности зајмова и потраживања.

Потребе за умањивањем вриједности имовине која се води по амортизованом трошку се примјењује како је наведено у рачуноводственој политици.

Процјена неизвјесности ризика уз судске спорове.

За судске поступке који се воде против друштва, али се не односе на штете, Друштво је формирало резерву.

Друштво рачуна пореске обавезе у складу са пореским прописима РС. Пореске пријаве одобрава пореска управа која има право на накнадне контроле.

Регулаторни захтјеви

Агенција за осигурање РС је овлаштена за провођење регулаторног надзора над пословањем Друштва и може захтијевати измјене књиговодствене вриједности имовине и обавеза у складу са одговарајућим прописима.

4.2. Кључне рачуноводствене препоставке у примјени рачуноводствених политика

а) Управљање ризиком осигурања

Примарни ризик којем је друштво изложено по уговорима о осигурању је ризик да стварне штете и накнаде, или вријеме њиховог настанка, буде различито од очекиваних. На ово утичу учесталост и величина штета, стварне исплате накнада и накнадни развој дугорочних штета. Циљ Друштва је да осигура да резерве друштва буду довољне за покриће ових обавеза.

Ризик осигурања се односи на неизвјесност осигурања као дјелатности. Најзначајније компоненте ризика осигурања су премијски и ризик резервисања. Они се тичу адекватних премијских тарифа и адекватних резервисања у односу на обавезе из осигурања и капиталном основу.

Премијски ризик је присутан у тренутку издавања полисе прије него што се догоди осигурани случај те представља ризик да ће трошкови и штете које ће настати бити већи од примљених премија. Ризик резерви представља ризик да је укупан ниво техничких резерви криво процјењен

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

или да ће стварне штете варирати око статистичке средње вриједности. Ризик одустајања представља неочекивано већу или мању премијску стопу одустајања од полиса.

Управљање ризицима

Друштво управља ризиком осигурања кроз процедуре одобравања трансакција, цијена услуга и реосигурањем. Стратегија прибаве тежи диверзификацији која ће осигурати уравнотежен портфељ. Друштво реосигурава дио ризика прибаве како би се контролисала изложеност губицима и заштитио капитал. Адекватност обавеза процјењује се узимајући у обзир одговарајућу имовину.

Концентрација ризика осигурања

Управа Друштва вјерује да Друштво нема значајних концентрација изложености према било којој скупини осигураника.

в) Основне претпоставке које имају највећи утицај на признату имовину, обавезе, приходе и расходе из пословања

На датум извјештавања формира се резервација за процијењени коначан трошак подмирења свих насталих штета које произилазе из догађаја насталих до тог датума, било да је пријављена или не, скупа са одговарајућим трошковима обраде штете умањено за већ ликвидирани износе.

Обавезе за пријављене штете (РБНС) је процијењена посебно за сваку појединачну штету узевши у обзир околности, доступне информације од процјенитеља и доказе о износима сличних штета. Појединачне штете се редовно прегледавају и резерва се редовно ажурира када се пријаве нове информације.

Удио реосигурања се одређује на основу уговора о реосигурању који је вриједио у тренутку настанка штете.

Процјена резерви за настале непријављене штете (ИБНР) је подложна већем степену неизвјесности него резерве за пријављене штете.

Кључне методе за обрачун ИБНР, које се нису мјењале у односу на претходну годину су:

- Метода уланчаних љествица
- Метода очекиване квоте штета

Претпоставке које имају највећи утицај на мјерење износа резерви за неживотна осигурања су следеће:

Очекивана квота штета

Квота штета представља омјер насталих штета у односу на зарађене премије. Очекивана квота штета прати тренд квоте штета протеклих година.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Преостали фактор развоја штета

За штете „дугог репа“ ниво резерви у великој мјери зависи о процјени развоја штета од последње године развоја за коју постоје историјски подаци до коначног развоја. Преостали фактори развоја штета се процјењује математичким методама или се базирају на актуарској процјени.

а. Тест адекватности обавеза

Очекивани новчани токови везани за штете и трошкове се процјењују на основу искуства из протеклог периода и усклађују за значајне појединачне губитке за које се не очекује да ће се поновити. Тест је проведен на укупном неживотном портфељу.

б. Осјетљивост добити или губитака на промјене значајних варијабли

У неживотним осигурањима, варијабле које имају највећи утицај на обавезе осигурања односе се на настанак штета и промјене у трошковима.

4.3. Одредбе и услови уговора о осигурању које имају значајни утицај на износ, вријеме и неизвјесност будућих новчаних токова

Друштво нуди осигурање незгоде, здравствено осигурање, осигурање возила која се крећу по копну, осигурање ваздухоплова, осигурање пловила, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности за моторна возила, ваздухоплове и пловила, осигурање од опште грађанске одговорности, осигурање кредита, осигурање гаранција, осигурање од различитих финансијских губитака и осигурање помоћи. Друштво има могућност увећања премије као и одбијање штета које произилазе из превара. Будуће штете су главни извор неизвјесности који утиче на износ и вријеме будућих новчаних токова. Износ плаћен по појединој штети је ограничен сумом осигурања која је утврђена у полиси осигурања.

Остали значајни извори неизвјесности везани за неживотна осигурања произилазе из регулативе која даје право пријаве штете прије ступања на снагу застаре (3 године). Ова одредба је посебно значајна за трајну инвалидност која произилази из осигурања незгоде.

4.4. Управљање финансијским ризицима

Ови ризици укључују тржишни, кредитни и ризик ликвидности. Сваки од ових ризика је описан даље у тексту са сажетком начина на које Друштво управља тим ризицима.

Тржишни ризик

Тржишни ризик укључује три врсте ризика:

- Валутни ризик – ризик да ће се вриједност или будући новчани токови финансијских инструмената мијењати због промјене курса.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

- Ризик промјене каматних стопа – ризик да ће се фер вриједност или будући новчани токови финансијских инструмената мијењати због промјене у тржишним каматним стопама.
- Цјеновни ризик – ризик да ће се вриједност или будући новчани токови финансијских инструмената мијењати због промјене цијена на тржишту.

Каматни ризик

Друштво нема обавезе по узетим кредитима и промјене каматних стопа не утичу на ниво техничких резерви. Сва каматорна улагања Друштва на дан извјештавања носе фиксну каматну стопу тако да не би било директног ефекта на добит или губитак у случају промјене каматних стопа.

Цјеновни ризик

Главни извор изложености цјеновном ризику су улагања у хартије од вриједности. Циљ Друштва је улагање у диверзификовани портфељ високо квалитетних, ликвидних ХОВ. Портфељ Друштва је ограничен параметрима које доноси Управа друштва и регулаторни орган.

Ризик промјене курса

Друштво је изложено ризику промјене курса кроз трансакције у страним валутама. Те трансакције су углавном везане за ликвидирани и штете. Обим и значај тих трансакција и евентуални ризик у вези са њима практички не могу утицати на добитак или губитак Друштва.

Кредитни ризик

У току свог редовног пословања Друштво је изложено кредитном ризику. Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће измирити своје уговорене обавезе или ће резултирати финансијским губитком. Изложеност Друштва и кредитни рејтинг клијента стално се надгледају а укупна вриједност закључних финансија је раздијељена између одобрених клијената. Друштво перманентно прати финансијске струје и пословање својих значајних комитената односно изложености ризику депоновања и улагања средстава.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности настаје као резултат финансијских активности Друштва и управљања позицијама. У извјештајном периоду. Друштво је водило рачуна о ликвидности и на тај се начин штитило од прекомјерне изложености ризику бочне структуре и структуре неусклађености имовине са обавезама. Руководство Друштва свакодневно разматра извјештај и стање депонованих средстава. Емпиријски се утврђује критични дан за ликвидност Друштва, односно датуми значајног одлива средстава. На основу идентификације расположивих средстава и дневно утврђених потреба, доноси се одлука о кориштењу средстава. Дугорочна значајна финансијска улагања односе се на дугорочно орочене депозите у комерцијалним банкама у РС о чему је било ријечи у претходном тексту. Улагања су исказана у вриједности орочених депозита.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Управљање капиталом

Политика управљања капиталом Друштва је:

- Строга примјена законских прописа у вези обрачуна капитала и гарантног фонда у сврхе примјене правила о управљању ризицима.
- Такође, капитал Друштва не може бити мањи од маргине солвентности израчунате по правилнику 1/3 маргине солвентности (гарантног фонда) и минималног износа гарантног фонда прописаног Законом.

На дан 31.12.2019. године Друштво располаже са акционарским капиталом од 5.250.000,00 КМ, базичним капиталом у износу 6.711.465 КМ КМ (испуњене законске одредбе, гарантним фондом у износу од 2.000.000 КМ, маргином солвентности у износу 3.335.527 КМ (мања од минималног граничног фонда што је у складу са прописима).

НОТЕ УЗ БИЛАНС УСПЈЕХА

на дан 31.12.2020. године

Опис	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Пословни приходи	24.725.485	22.116.106
Пословни расходи	23.183.799	20.475.519
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК/ГУБИТАК	1.541.686	1.640.587
Финансијски приходи	259.599	204.373
Финансијски расходи	45.952	5.075
ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	213.647	1.839.885
Остали приходи	154.075	200.778
Остали расходи	255.330	391.748
ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	101.255	190.970
Приходи од усклађивања вриједности имовине	298.031	327.720
Расходи од усклађивања вриједности имовине	584.473	0
ГУБИТАК/ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	286.442	327.720
Приходи по основу промјене рачуноводствених политика	14.824	92.284
Расходи по основу промјене рачуноводствених политика	355.072	356.745
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.027.388	1.712.174
Порески расходи периода	203.548	297.347
НЕТО ДОБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	823.840	1.414.827

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Пословни приходи у текућој години износе 24.725.485 КМ и већи су у односу на претходну годину за 11,80% Учешће ове позиције у укупним приходима износи 97,15%.

Највећи дио пословних прихода чине приходи од премије осигурања који показују раст за 11,31% у односу на претходну годину са учешћем у укупним пословним приходима са чак 95,92% Аналитика прихода од премије биће приказана у наредној табели.

5. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈЕ ОСИГУРАЊА

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Обвезна осигурања од аутоодговорности	21.864.482	21.037.946
Осигурање незгоде	697.448	615.454
Добровољно здравствено осигурање	83.151	170.853
Осигурање моторних возила - Каско	846.642	895.798
Осигурање имовине од пожара	198.725	298.713
Осигурање осталих штета	107.611	240.969
Осигурање од опште одговорности	231.017	82.137
Приход од премије саосигурања	150.961	67.798
Приход од премије осигурања кредита	0	72.450
Промјене преносне премије	513.677	-2.174.519
Укупно:	23.716.360	21.307.599

6. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

Позиција други пословни приходи показује пад у односу на претходну годину за 3,41% .

У структури укупних прихода остали пословни приходи учествују са 2,62%.

Друге пословне приходе чине:

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Приходи од провизије по основу уговора о реосигурању	166.099	0
Приходи од регресних потраживања	231.809	426.348
Приходи од услужно извршених увиђаја и процјена штета	13.982	4.676
Приходи од зелених картона	188.383	200.559
Приход од издавања у закуп	48.442	40.825
Приходи од откупа штета	6.276	6.192
Остали пословни приходи	12.123	12.905
Укупно:	667.114	689.859

Највеће учешће у структури ових прихода имају приходи од регресних потраживања са учешћем од 34,75% који уједно имају тенденцију пада у односу на 2019. годину. Приходи од услужно

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

извршених увиђаја, приходи од издавања у закуп и приходи од откупа штета су већи у односу на исти период претходне године, док приходи од зелених картона имају тенденцију пада за 6,07%.

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

Структуру и кретање ових расхода показује наредни преглед:

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Доприноси Бироу Зелене карте БиХ	359.546	373.830
Доприноси Заштитном фонду	278.077	235.136
Накнаде Агенцији за осигурање РС	158.051	134.348
Накнаде Агенцији за надзор ФБиХ	20.664	19.200
Укупно:	816.338	762.514

Највећи износ у структури расхода за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, са учешћем од 44,04% чине доприноси Бироу Зелене карте БиХ који показују благу тенденцију пада од 3,82% у односу на претходну годину. Доприноси Заштитном фонду имају тенденцију раста за 18,26%.

8. НАКНАДЕ ШТЕТА И ОСТАЛЕ НАКНАДЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Накнаде штета неживотних осигурања АО	5.367.746	5.224.572
Накнаде штета неживотних осигурања од незгоде	51.833	43.417
Накнаде штета каско	626.503	529.841
Накнаде штета осигурање робе у транспорту	11.021	18.815
Накнаде штета колективно осигурање радника	263.007	169.944
Накнаде штета осигурање ученика и студената	3.136	5.798
Накнаде штета путно здравствено осигурање	11.259	28.245
Накнаде штета по основу осиг.им. од пожара	26.028	59.580
Накнаде штета по основу осталих осиг.имовине	19.624	26.618
Расходи по основу премија реосигурања	944.577	431.412
Резервација пријављене неликвидиране штете	0	591.224
Резервација за настале непријављене штете	720.712	149.102
Трошкови регресних потраживања	21.362	25.018
Трошкови судских такси - штете	11.166	26.146
Трошкови судског вјештака - штете	28.750	28.715
Остали трошкови обраде штета	20.993	35.608
Укупно:	8.127.717	7.394.055

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Укупне накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања у структури укупних расхода учествују са 33,30%. Накнаде штета неживотних осигурања АО представљају доминантну позицију и износе 5.367.746 КМ са учешћем од 66,04% у структури трошкова накнаде штета и осталих накнада неживотних осигурања.

У наредној табели можемо видјети да укупне накнаде штета неживотних осигурања износе 6.385.993. Број ријешених штета у 2019-ој години је 2.994 што је за 4,94% више од претходне године кад је број ријешених штета био 2.853. Ликвидирани износ за 2020. годину је 6.385.993 КМ. Број одбијених штета за 2020. годину износи 379 а у 2019ој години износио је 263.

Друштво уредно измирује настале обавезе по основу штета. Стопа ефикасност рјешавања одштетних захтјева износи 99,62% , а стопа ефикасности у исплати одштетних захтјева износи 100%. Укупно ријешене штете по ентитетима показује наредни преглед:

Опис	2020		2019		Индекс 2020/2019	
	Број штета	Вриједност	Број штета	Вриједност	Број штета	Вриједност
Република Српска	1.551	3.447.520,02	1.579	3.431.906,35	98,23%	100,45%
Федерација БиХ	1.443	2.938.472,63	1.274	2.697.854,89	113,27%	108,92%
УКУПНО	2.994	6.385.992,65	2.853	6.129.761,24	104,94%	104,18%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

9. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ЕНЕРГИЈЕ, УСЛУГА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

У наредној табели аналитички су приказани трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови у збирном износу од 11.732.043 КМ што чини 50,60% укупних пословних расхода. У поређењу са претходном годином примјетна је тенденција раста за 13,66%.

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Трошкови материјала	12.901	26.121
Трошкови канцеларијског материјала	96.711	79.347
Трошкови горива, мазива и енергије	294.349	265.160
Трошкови одржавања	216.550	279.513
Трошкови превоза	9.030	16.728
Трошкови ПТТ услуга	191.312	196.436
Трошкови воде и комуналних услуга	15.324	13.540
Трошкови закупа	7.240.193	4.898.345
Трошкови рекламе	369.953	370.946
Трошкови објављивања у новинама	9.643	3.137
Трошкови стручног образовања	2.416	10.052
Трошкови репрезентације	67.875	102.072
Трошкови донација и помоћи	458.921	876.863
Трошкови спонзорстава	1.079.073	1.573.407
Трошкови службених путовања	250.071	253.269
Банкарске провизије	44.635	32.353
Трошкови брокерских провизија	10.040	712
Трошкови вођења ХОВ	2.001	2.412
Трошкови провизије осигурања	880.480	616.280
Трошкови премије осигурања	55.195	48.026
Трошкови предаје фин. извјештаја	108	108
Трошкови ревизије	8.775	12.636
Трошкови нотарских услуга	3.115	2.568
Консултанске услуге – асистентске	40.377	37.606
Трошкови услуга на рачунарским програмима	13.104	12.121
Трошкови адвокатских услуга	22.741	57.094
Трошкови преноћишта	6.498	22.181
Таксе и накнаде	194.408	182.234
Порез на имовину	0	1.577
Трошкови стипендија	12.000	123.700
Остали нематеријални трошкови	124.246	205.875
Укупно:	11.732.043	10.322.419

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

10. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Трошкови бруто зарада	1.858.922	1.539.131
Трошкови по уговорима о дјелу, накнаде за УО и ОР	27.366	1.376
Трошкови по уговорима о ауторским правима	0	3.263
Остали лични расходи	149.058	127.133
Трошкови отпремнина	4.167	0
Трошкови награда	13.400	4.250
Трошкови превоза на посао	30.605	6.939
Укупно:	2.083.518	1.682.092

Значајна група пословних расхода јесу и трошкови зарада са растом од 20,78% у односу на претходну годину. До повећања трошкова зарада у посматраној години дошло је због запошљавања нових радника. Запошљавање радника било је неопходно прије свега због отварања нових пословница широм БиХ али и због проширења капацитета у постојећим.

11. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

Остали приходи износе 726.530 КМ и мањи су за 11,95% у односу на претходну годину а чине их:

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Приходи од усклађивања вријед. ХОВ	298.031	327.720
Приходи из ранијих година	14.824	92.284
Приходи од камата	259.599	204.373
Наплаћена остала потраживања	150.192	191.871
Остали приходи	3.884	8.907
Укупно:	726.530	825.155

12. ОСТАЛИ РАСХОДИ

Остали расходи износе 45.952 КМ и знатно су већи у односу на претходну годину а чине их:

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Расходи камата	45.952	5.075
Негативне курсне разлике	0,24	0,18
Укупно:	45.952	5.075

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

13. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добит

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Текући порез на добитак	203.548	297.347
Укупно:	203.548	297.347

Износ обрачунатог пореза износи 203.548 КМ а стопа за обрачун је 10%.

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије
опорезивања и прописане пореске стопе

	31. децембра 2020.	31. децембра 2019.
Добитак прије опорезивања	1.027.388	1.712.174
Порез на добитак (10%)	203.548	297.347
Нето добит	823.840	1.414.827

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

НОТЕ УЗ БИЛАНС СТАЊА

31.12.2020. године

14. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Нематеријална улагања на дан извјештавања, у складу са МРС 38 – Нематеријална средства, исказана су према набавној вриједности умањеној за амортизацију. Амортизација нематеријалних улагања се врши у току корисног вијека при чему се примјењује пропорционални метод амортизације. Стопа амортизације износи 16,80%. Нематеријална улагања на 31.12.2020. године износе 33.350 КМ. Повећање ове позиције је резултат додатног улагања у информациони систем. Вриједност земљишта као билансне позиције, на дан 31.12.2020. године износи 333.483 КМ. У односу на претходну годину није дошло до промјене вриједности.

Опис	Земљиште	Опрема	Аванс и инвестицијски отписи	Повећања/умањени некретности	Грађевински објекти	Укључене некретности и опрема	Нематеријална улагања
Набавна вриједност							
Стање 1. Јануар 2020. године	333.483	2.371.278	2.742.055	5.766.234	832.628	12.043.678	82.038
Повећања		586.834	384.733	2.890.879		3.862.446	29.044
Смањења					1.253.363	1.253.363	
Стање 31. децембар 2020. године	333.483	2.958.112	3.126.787	7.448.372	788.006	14.654.761	111.081
Исправка вриједности							
Стање 1. Јануар 2020. године		1.060.335		247.648	98.269	1.406.252	74.856
Повећања		336.839		118.846		455.685	2.876
Смањења					34.378	34.378	
Стање 31. децембар 2020. године		1.397.175		366.494	63.891	1.827.559	77.732
Садашња вриједност							
Стање 31. децембар 2019. године	333.483	1.310.942	2.742.055	5.918.586	734.359	10.639.426	7.182
Стање 31. децембар 2020. године	333.483	1.560.937	3.126.787	7.081.878	724.115	12.827.202	33.350

У току 2020. године извршена је набавка нове опреме у износу од 586.834 КМ. Набавка се већим дијелом односи на проширење возног парка друштва то јест куповину одређеног броја службених аутомобила као и набавку канцеларијског намјештаја и рачунарске опреме за новоотворене пословне јединице. Текућа амортизација износи 336.839 КМ а садашња вриједност на дан 31.12.2020. године 1.560.937 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Позиција инвестиционе некретнине се увећала за 2.890.879 КМ као резултат куповине пословног објекта у Козарској Дубици. Текућа амортизација је износила 118.846 КМ, тако да је стање на дан 31.12.2020. године 7.081.878 КМ.

Улагања у грађевинске објекте у току 2020 године није било.

Аванси и некретнине, постројења и опрема и инвестиционе некретнине у припреми износе 3.126.787 КМ и показује повећање у односу на претходну годину за 14,03%. Резултат је то новог улагања у пословне објекте у изградњи у Бања Луци, Приједору, Бијељини, Костајници и Козарској Дубици.

Преглед инвестиција у току и датих аванса:

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Пословни објекат у Бањој Луци	2.101.622	1.784.279
Сувласнички дио некретнине у Сарајеву (за смјештај Бироа зелене карте БиХ)	47.666	47.666
Грађевински објекат у изградњи - Костајница	293.733	275.742
Сувласнички дио пословног простора (Агнетија за надзор осигурања ФБИХ)	75.846	0
Грађевински објекат у изградњи - Коз. Дубица	0	97.522
Грађевински објекат у изградњи - Приједор	0	357.199
Грађевински објекат у изградњи - Бијељина	607.920	179.647
Укупно:	3.126.787	2.742.055

Набавна вриједност инвестиција у току је формирана по основу уговора о изградњи и рачуна добављача о испорукама добара и извршеним услугама.

15. УЧЕШЋЕ У КАПИТАЛУ ОСТАЛИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Позиција учешће у капиталу осталих правних лица већа је за 938.158 КМ.

Вриједност акција правног лица „МКД Аурис“ Бања Лука, са 49% учешћем у власништву је увећана у току 2020 године на основу учешћа у оствареној добити ранијих година.

Вриједност акција правног лица „МКД Кредис“ увећана је по основу куповине додатног пакета власничких акција и учешћа у оствареној добити ранијих година.

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
МКД Кредис	675.166	513.768
МКД АУРИС	1.131.807	298.067
Укупно:	1.806.973	811.835

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

16. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

<i>Обавезна дугорочна улагања:</i>	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Биро зелене карте у Босни и Херцеговини	592.525	567.749
Дугорочни зајам – Ауто центар Алфа	1.350.000	1.500.000
<i>Исправка вриједности дугорочних фин. пласмана:</i>	(135.000)	0
Укупно:	1.807.525	2.067.749

Дугорочни финансијски пласмани на дан 31. децембар 2020. године износе 1.807.525 конвертибилних марака и односе се на средства уплаћена за формирање средстава резервног фонда и фонда за накнаду штета Бироа зелене карте у Босни и Херцеговини, те на дугорочни зајам привредном друштву Ауто центар Алфа д.о.о. у висини од 1.500.000,00 КМ. Зајам је осигуран заложним правом првог реда на некретности у складу са правилником о улагању средстава друштва за осигурање за покриће техничких реерви друштва.

Друштво је на дан 31.12.2020 године у складу са МРС 8 извршило рекласификацију овог зајма са класе конта краткорочних финансијских пласмана на класу конта дугорочних финансијских пласмана те самим тим извршило и корекцију почетног стања у билансу стања на дан 31.12.2019 године.

Средства у Резервном фонду Бироа Зелене Карте БиХ износе 376.787 КМ. Овај фонд је установљен на нивоу БиХ по основу реосигурања зелене карте. Средства се формирају по основу утврђеног броја самопридржаја, помноженим са уговорним самопридржајем реосигуравајућег покрића. Средства Резервног фонда се третирају као унапријед плаћена средства по насталим пријављеним, и насталим а непријављеним штетама зелене карте, а све у складу са међународним споразумима. У посматраном периоду, Друштво је по овом основу Бироу Зелене Карте БиХ уплатило износ од 24.775,76 КМ.

Ова средства се користе за плаћање одштетних захтјева које Бироу ЗК БиХ доставе други национални бирои на износе мање од износа самопридржаја реосигуравајућег покрића.

Такође, ова средства се могу користити и за плаћање штета по основу Фонда за накнаду штета. Фонд за накнаду штета од 215.738 КМ је такође установљен на нивоу Државе БиХ и служи за надокнаду штета према оштећеницима из земље и иностранства у случају да друштво из БиХ није извршило исплату штете због ликвидације, стечаја и слично. Управни одбор Бироа Зелене Карте БиХ на сједници одржаној 15.12.2011. године донио је Одлуку број: 04-01-2-4174-6/11 о доношењу „Финансијског плана Фонда за накнаду штета за 2011. годину“ и начину попуњења

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Фонда за накнаду штета за 2012. годину. На основу овог акта чланице су биле дужне уплатити износ од 500.000 КМ.

Укупна вриједност средстава ангажованих у овим фондовима је 592.525 КМ.

17. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

У складу са Законским одредбама, Друштво је у 2020. години одржавало већ уложена средства и улагало нова слободна средства у расположиве финансијске инструменте, поштујући прије свега начела сигурности улагања, тржишности, исплативости, ликвидности те одговарајуће дисперзије улагања.

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
<i>Дугорочно орочени депозити у банкама:</i>		
Сбер банка	0	500.000
Микрофин банка	100.000	2.300.000
Нова банка	450.000	600.000
Укупно:	550.000	3.400.000

Дугорочно орочена новчана средства код пословних банака су орочена на период дужи од годину дана, са каматном стопом за Нову банку од 1,40% и за Микрофин банку од 1,50% годишње.

Дугорочни финансијски пласмани на дан 31. децембар 2020. године у износу од 550.000 конвертибилних марака се односе на дугорочно орочена новчана средства код Микрофин банке а.д. Бања Лука и Нова банке а.д. Бања Лука на периоде од 24 мјесеца.

18. ДАТИ АВАНСИ

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
<i>Дати аванси у земљи</i>		
Минус: Исправка вриједности датих аванса	264.542	169.214
	-150.084	-135.259
Укупно:	114.458	33.955

19. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ

Краткорочна потраживања, пласмани и готовина чине значајну позицију активе биланса стања са учешћем од 33,14% у износу од 9.512.504 КМ. Друштво је у складу са Правилником о процјени билансних и ванбилансних позиција друштава за осигурање извршило исправку вриједности по свим врстама потраживања.

Највећу ставку у структури ових потраживања чине потраживања по основу премије неживотних осигурања у износу од 1.193.530 КМ. Извршена је исправка вриједности у износу 760.796 КМ те

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

је нето износ потраживања по основу премије 432.734 КМ са падом од 30,79% у односу на претходну годину.

Аналитика потраживања по основу премије извршена је у наредној табели:

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Потраживања по основу премија осигурања АО	287.940	262.061
Потр.по осн.прем.осиг.од посл.незгоде	330	330
Потр.по осн.прем.осиг.од посл.неср.случаја при вршењу ред.занимања	100.772	141.524
Потр.по осн.прем.осиг.од посл.неср.случаја у мот. воз. и при упражњавању посебних дјел.	32	32
Потр.по осн.прем.осиг.дјете и школске омладине од посл.несретног случаја	22.626	2.929
Потр.по осн.прем.осиг.гостију, посјетилаца приредби и туриста од посл.неср.случаја	540	1.980
Потр.по осн.осталих посебних осиг.лица од посл.неср.случаја	41	41
Обавезно осигурање путника у јавном превозу	2.582	1.253
Потр.по осн.прем.осиг.робе у превозу	180	180
Потр.по осн.прем.осиг.машина од лома	17.681	1.623
Потр.по осн.прем.осиг.од разбојништва и крађе	16.493	174.481
Потр.по осн.прем.путног здравственог осигурања	32.256	29.980
Потр.по осн.прем.осиг.моторних возила – КАСКО	454.296	400.822
Потр.по осн.прем.осиг.им.од пожара и др.опас.	62.644	78.676
Потр.по осн.прем.осиг.им.од пожара и др.опас. у инд.	43.364	33.853
Потр.по осн.прем.осиг.од опште одговорности	67.215	80.899
Потр. по основу издатах зелених картона	58.200	49.064
Потр. по основу премије осигурања имов.трг.	400	1.666
Потр. по основу премије осигурања имов.од земљотреса	6.058	8.820
Потр. по основу премије осигурања ИТ опреме	0	189
Потр. по основу премије стакла од лома	1.380	3.189
Потр. по основу осиг.превозника од одг.	15.597	7.379
Потр. по основу премије осигурања вл. ваздухопловства	2.904	
Минус: Исправка вријед.потр.за премију	-760.796	-655.679
Укупно:	432.734	625.292

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

20. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Жиро рачун	781.839	1.211.725
Благајна	6.089	21.233
Девизни рачун	4.961	5.282
Укупно:	792.939	1.238.240

Стање готовине на дан 31.12.2020. године износи 792.939 КМ и мање је у односу на претходну годину за 35,96 %. Средства су распоређена у више пословних банака у оба ентитета.

21. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Потраживања по основу камата	92.812	40.984
Потраживања за услужно извршени увиђај	15.935	53.825
Потраживања по основу права на регрес	359.651	337.777
Потраживања по основу откупа штета	2.964	2.964
Потраживања из специфичних послова	15.536	15.536
Потраживања по основу више плаћених пореза	94.862	114.566
Потраживања за закуп	71.751	71.760
Остала потраживања	140.011	159.137
Дати аванси за штете	1.362	1.223
Минус: Исправка вриједности осталих потраживања	-136.502	-132.258
Укупно:	658.384	504.587

Доминантну позицију у осталим краткорочним потраживањима чине потраживања по основу права на регрес у износу од 359.651 КМ са растом у односу на претходну годину за 6,47%. Потраживања из специфичних послова нису се мијењала у односу на претходну годину.

22. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Разграничени трошкови прибаве	1.552.120	1.320.593
Остала разграничења	14.638	12.468
Преносна премија која пада на терет саосигураваача и реосигураваача	476.955	306.442
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача и реосигураваача	2.693	0
Укупно:	2.046.406	1.639.503

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

Највећу ставку у структури ове позиције чине разграничени трошкови прибаве који у структури АВР-а учествују са 75,85 % и показују раст за 17,53 %. У остала разграничења спадају: Унапријед плаћени трошкови за штете, Унапријед плаћени трошкови закупа, Унапријед плаћени трошкови по основу осталих уговора, Унапријед плаћени трошкови рекламног простора и остало.

23. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Капитал Друштва формиран је у складу са уговором о оснивању Друштва и Статутом. Друштво је основано као акционарско друштво за обављање послова осигурања на основу Рјешења Основног суда у Бањој Луци број 071-0-REG-07-002637 од 14. новембра 2007. године. Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембар 2020. године је следећа:

Акционари	Број акција	У КМ	%
<i>Обичне акције:</i>			
Зоран Туњић	32.500	3.250.000	61,90
<i>Повлаштене акције:</i>			
Фонд за реституцију РС	9.990	999.000	19,03
Акцијски Фонд РС	9.990	999.000	19,03
Зоран Туњић	10	1.000	0,02
Бранислав Гецић	10	1.000	0,02
Укупно:	52.500	5.250.000	100

Свака редовна акција даје право на 1 глас. Све акције су уплаћене у цјелости, издане у наматеријализованом облику, слободно су преносиве и воде се код Централног регистра ХОВ. Номинална вриједност једне обичне и повлаштене некумулативне акције са стањем на дан 31. децембра 2020. године је иста, и износи 100 конвертибилних марака.

Друштво је на основу одлуке скупштине акционара о расподјели нераспоређене добити из претходних година број 06-330-22-7/13 и 06-331-22-8/13 одржаној 03.06.2013 године повећало основни капитал у износу од 1.250.000 КМ.

24. КАПИТАЛ

Позиција капитала биљежи раст у односу на претходну годину 22,38%.

Према Закону о привредним друштвима, акционарско друштво је обавезно да у законске резерве уноси 5% добити на крају текуће године умањене за губитак из претходне године, све док те резерве заједно са резервама капитала не достигну висину од најмање 10% основног капитала или оснивачким актом, односно статутом одређени већи дио основног капитала. Законске резерве за 2020. годину износе 460.538 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

КАПИТАЛ:	31.12.2020
Акцијски капитал	5.250.000
Законске резерве	460.538
Нераспоређени добитак	4.595.785
Укупно:	10.306.323

25. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ШТЕТА

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе по штетама неживотних осигурања	5.750	4.917
Укупно:	5.750	4.917

26. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Резервације за отпремнине	73.429	73.429
Укупно:	73.429	73.429

Резервисања за зараде запослених у складу са МРС 19 износе 73.429. Стандард се примјењују од 2009. године и резервисања се раде на крају пословне године.

27. ДОБАВЉАЧИ

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Добављачи у земљи	717.785	582.041
Укупно:	717.785	582.041

28. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе за зараде и накнаде зарада	123.843	114.035
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	146.981	98.541
Остале обавезе за порезе и накнаде	1.211	877
Укупно:	272.035	213.453

Краткорочне обавезе износе 272.035 КМ и прате прошлогодишњи ниво. У 2020. години Друштво је успјело на вријеме да измири обавезе према запосленим и буџетима. Стање обавеза односи се на обрачунату плату у децембру 2020. године која је исплаћена у јануару 2021. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

29. КРЕТАЊА НА ПРЕНОСНОЈ ПРЕМИЈИ

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Стање на почетку године	11.967.637	9.486.676
Промјене преносне премије	684.189	2.480.961
Стање на крају године	12.651.826	11.967.637

30. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Резервисања за пријављене а великвидиране штете	824.542	834.006
Резервисања за настале а непријављене штете ИБНР	3.319.235	2.598.523
Укупно:	4.143.777	3.432.529

31. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Нето добитак обрачуноског периода	823.840	1.414.827
Просјечан пондерисан број издатих акција	52.500	52.500
Зарада по акцији	15,69	26,95

32. РЕОСИГУРАЊЕ

Друштво врши реосигурање по основу зелене карте посредством Бироа зелене карте БиХ, гдје је ријеч о реосигурању вишка штета по међународној зеленој карти од аутоодговорности у три нивоа заштите.

Друштво је контактирало тржиште реосигурања у европским земљама те је обезбједило нешто повољније услове реосигурања од постојећих. Због законских прописа у Федерацији Босне и Херцеговине, Друштво је дужно да уговор о реосигурању закључи са домаћим реосигуравачем. За реосигурање аутоодговорности и имовинских ризика на територији Федерације Босне и Херцеговине Друштво је закључило уговор о квотно-ексцедентном реосигурању са Босна Реосигурање д.д. Сарајево док је за реосигурање домаће аутоодговорности за ризике са територије Републике Српске Друштво закључило уговор о реосигурању са Еуропа Ре док су имовински ризици реосигурани са пропорционалним уговором - ексцедентом код Дунав Ре а.д.о. Београд.

Такође, Друштво је закључило квотни уговор о реосигурању за комбиновано осигурање моторних возила – каско, са Босна Ре за ризике са територије Федерације Босне и Херцеговине, а са Дунав Ре и ВИГ Ре за ризике са територије Републике Српске. Поред ауто каска, ВИГ Ре ће покривати вишкове изнад самопридржаја Друштва и за осигурање опште одговорности,

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2020. године

осигурање робе у превозу и превозникове одговорности за робу, превоз новца и осигурање незгоде.

33. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примјењени за прерачун девизних позиција биланса стања у конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Амерички долар (USD)	1,5926	1,7479
EUR	1,9558	1,9558

Бања Лука, 28.02.2021. године

